

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 5 oktober 2006*

I de förenade målen C-290/05 och C-333/05,

angående beslut att begära förhandsavgörande enligt artikel 234 EG, från Hajdú-Bihar Megyei Bíróság och Bács-Kiskun Megyei Bíróság (Ungern), av den 3 mars respektive den 12 juli 2005 som inkom till domstolen den 19 juli respektive den 14 september 2005, i målen

Ákos Nádasdi (C-290/05)

mot

Vám- és Pénzügyőrség Észak-Alföldi Regionális Parancsnoksága,

och

Ilona Németh (C-333/05)

mot

Vám- és Pénzügyőrség Dél-Alföldi Regionális Parancsnoksága,

* Rättegångsspråk: ungerska.

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P. Jann samt domarna N. Colneric (referent), J.N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič och E. Levits,

generaladvokat: E. Sharpston,
justitiesekreterare: handläggaren B. Fülöp,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 1 juni 2006 (C-290/05),

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Ákos Nádasdi, genom Z. Lampé, ügyvéd,
- Ilona Németh, genom I. Szabados, ügyvéd,
- Ungerns regering, genom P. Gottfried (C-290/05 och C-333/05) samt genom R. Somssich och A. Müller (C-290/05), samtliga i egenskap av ombud,
- Polens regering, genom J. Pietras, i egenskap av ombud,

- Europeiska gemenskapernas kommission, genom R. Lyal och K. Riczné-Talabér, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 13 juli 2006 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 23 EG, 25 EG, 28 EG och 90 EG samt artikel 33 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter — Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 28), i dess lydelse enligt rådets direktiv 91/680/EEG av den 16 december 1991 (EGT L 376, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 2, s. 33) (nedan kallat sjätte direktivet).
- 2 Frågorna har uppkommit i två tvister mellan Ákos Nádasdi och Ilona Németh å ena sidan och Vám- és Pénzügyőrség Észak-Alföldi Regionális Parancsnoksága (regionala tull- och finansstyrelsen i Észak-Alföld) respektive Vám- és Pénzügyőrség Dél-Alföldi Regionális Parancsnoksága (regionala tull- och finansstyrelsen i Dél-Alföld) å andra sidan avseende den registreringsavgift som sökandena ålades att betala då de begagnade bilar som inköpts i Tyskland skulle registreras i Ungern.

Tillämpliga bestämmelser

De gemenskapsrättsliga bestämmelserna

3 I artikel 23 EG föreskrivs följande:

”1. Gemenskapen skall grunda sig på en tullunion, som skall omfatta all handel med varor och som skall innebära att tullar på import och export samt alla avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna och att en gemensam tulltaxa gentemot tredje land skall införas.

2. Bestämmelserna i denna avdelning artikel 25 och kapitel 2 skall tillämpas på varor med ursprung i medlemsstaterna samt på varor som kommer från tredje land och som är i fri omsättning i medlemsstaterna.”

4 I artikel 25 EG föreskrivs följande:

”Tullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan skall vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Detta förbud skall tillämpas även på tullar av fiskal karaktär.”

5 Artikel 90 EG har följande lydelse:

”Ingen medlemsstat skall, direkt eller indirekt, på varor från andra medlemsstater lägga interna skatter eller avgifter, av vilket slag de än är, som är högre än de skatter eller avgifter som direkt eller indirekt läggs på liknande inhemska varor.

Vidare skall ingen medlemsstat på varor från andra medlemsstater lägga sådana interna skatter eller avgifter som är av sådan art att de indirekt skyddar andra varor.”

6 I artikel 33 i sjätte direktivet föreskrivs följande:

”1. Utan att det påverkar tillämpningen av andra gemenskapsbestämmelser, särskilt dem som fastställs i gällande allmänna gemenskapsbestämmelser om innehav, flyttning och övervakning av punktskattepliktiga varor, får detta direktiv inte hindra en medlemsstat från att behålla eller införa skatter på försäkringsavtal, skatter på vadslagning och spel, punktskatter, stämpelskatter och, mer generellt, alla skatter, tullar eller avgifter som inte kan karakteriseras som omsättningsskatter, under förutsättning att dessa skatter, tullar eller avgifter inte leder till gränsformaliteter i handeln medlemsstater emellan.

2. Alla hänvisningar i detta direktiv till punktskattepliktiga varor gäller för följande varor, såsom de definieras av aktuella gemenskapsbestämmelser:

- Mineraloljor.

- Alkohol och alkoholdrycker.

- Tobaksvaror.”

De ungerska bestämmelserna

- 7 I lag nr CX av år 2003 om registreringsavgift (a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény) (nedan kallad lagen om registreringsavgift) ges följande föreskrifter:

”Artikel 1

1. Registreringsavgift (nedan kallad avgiften) skall betalas för personbilar och husvagnar (nedan kallade personbilar) som skall tas i bruk i Republiken Ungern (nedan kallad det nationella territoriet).

...

Artikel 2

1. Personbilen skall registreras när den för första gången tas i bruk på det nationella territoriet (om fordonet genomgår en förändring skall denna registreras) och uppgifterna skall föras in i registreringsbeviset ...

...

8. import: import av ett fordon eller varje annan införsel på det nationella territoriet av ett fordon från en stat utanför Europeiska gemenskapen (nedan kallad gemenskapen).

...

Artikel 3

...

2. Med undantag för det fall som anges i punkt 4 är varje fysisk eller juridisk person och varje organisation som inte är en juridisk person och som är part i det avtal som visar att äganderätt erhållits skyldig att betala avgiften.

...

4. Om ibruktagandet är en direkt följd av importen av en personbil skall importören betala avgiften.

...

Artikel 6

1. Skyldigheten att betala avgift uppstår

- a) vid ibruktagande av en personbil på det nationella territoriet, när äganderätt till fordonet erhålls,

- b) vid förändring av en personbil, vid tidpunkten för förändringen.

...

Artikel 8

1. Det belopp med vilket avgift skall erläggas fastställs för de olika kategorierna av personbilar i bilaga till denna lag.

2. Vid förändring av en personbil fastställs avgiften då den förändrade bilen tas i bruk till ett belopp motsvarande mellanskillnaden mellan den avgift som skulle ha betalats före förändringen och den avgift som skulle ha betalats efter denna förändring.

3. Den avgiftsskyldige är skyldig att betala avgiften till de behöriga myndigheterna om avgiften efter förändringen överstiger avgiften före förändringen.

...

Artikel 13

1. Om en bil förs ut från det nationella territoriet skall skattemyndigheten återbetala avgiften eller, på begäran av den avgiftsskyldige, [betrakta] den som en förskottsbe-
talning.

...

Artikel 15

Miljöklassificering utförs i enlighet med punkt II i bilaga 5 till förordning KÖHÉM nr 6/1990 (IV. 12.) om tekniska krav för att fordon för vägtrafik skall få tas i bruk och fortsätta att brukas, vilken trädde i kraft den 30 augusti 2003.

...”

- 8 I bilagan till lagen om registreringsavgift fastställs de olika belopp med vilka avgiften skall betalas med beaktande av normer för utsläpp, vilken typ av bränsle som används och motorns cylindervolym. Dessa belopp skall tillämpas enligt den fastställda tabellen och är desamma oavsett om det rör sig om registrering av ett nytt eller ett begagnat fordon.
- 9 Genom artikel 16 i nämnda lag ändrades bestämmelserna i lag nr I av år 1988 om trafik på allmän väg (a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, nedan kallad trafiklagen).
- 10 Artikel 5.4 i denna lag i dess ändrade lydelse innehåller följande föreskrifter:

”Alla fordon som framförs med både tillstånd och registreringsskylt utfärdade av en utländsk behörig myndighet får framföras på vägar på det nationella territoriet på de villkor som anges i den särskilda lagstiftningen.”

- 11 I artikel 23 i trafiklagen föreskrivs följande:

”1. Ett fordon får tas i bruk — efter den kontroll som avses i punkt 3 — om ägaren inom ramen för ett administrativt förfarande har visat att han är fordonets rättmätige ägare, att han har tecknat trafikförsäkring och att han har betalat den registreringsavgift som föreskrivs i den särskilda lagstiftningen.

2. För att ett fordon skall få tas i bruk krävs att myndigheterna utfärdar registreringsskyltar och registreringsbevis liksom att fordonet förs in i det nationella fordonsregistret.

...

6. Inhemsk förare skall avseende fordon med utländsk registreringsskylt som är avsedda att framföras på det nationella territoriet vidta de åtgärder som krävs för att fordonet skall få tas i bruk senast inom 30 dagar efter det att fordonet förvärvades eller importerades.”

¹² I artikel 47 t i trafiklagen preciseras innebörden av ”inhemsk förare” på följande sätt:

”[E]n förare som är bosatt, stadigvarande vistas eller har sitt säte i Republiken Ungern.”

¹³ Den 1 februari 2004, i samband med att lagen om registreringsavgift trädde i kraft, upphörde lag nr LXXVIII av år 1991 om konsumtionsskatt (a fogyasztási adóról szóló 1991. évi. LXXVIII. törvény) att gälla. Genom den sistnämnda lagen hade en omsättningsskatt införts, vilken beräknades på priset för vissa varor, däribland bilar. Denna omsättningsskatt, som tillföll statskassan, skulle betalas dels av tillverkarna av nämnda varor, dels av dem som vid import var skyldiga att betala tull. Enligt artikel 6.1 i lagen om omsättningsskatt utgick inte någon skatt vid försäljning av begagnade varor, bland annat bilar, på den inhemska marknaden.

Målen vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

Mål C-290/05

- 14 Den 2 maj 2004 köpte Ákos Nádasdi en begagnad personbil i Tyskland till ett belopp av 6 000 euro. Den 13 maj 2004 ingav han till Debreceni Fővámhivatal (tullstyrelsen i Debrecen) en ansökan om fastställelse av den registreringsavgift som han skulle betala.
- 15 Genom beslut av den 14 maj 2004 fastställde nämnda myndighet avgiften till ett belopp på 150 000 HUF, vilket Ákos Nádasdi betalade samma dag. Myndigheten utfärdade ett intyg om att den avgiftsskyldige betalat avgiften, vilket daterades den 14 maj 2004.
- 16 Med utövande av sin kontrollbefogenhet ändrade därefter Vám- és Pénzügyőrség Észak-Alföldi Regionális Parancsnoksága, genom beslut nr 8074/2004 av den 11 november 2004, det beslut som fattats av Debreceni Fővámhivatal och fastställde den registreringsavgift som Ákos Nádasdi skulle betala till 390 000 HUF och anmodade honom att betala det resterande beloppet på 240 000 HUF senast två veckor efter det att nämnda beslut vunnit laga kraft.
- 17 Enligt skälen i beslut nr 8074/2004 hade registreringsavgiftens belopp ändrats till följd av antagandet av lag nr XII av år 2004 med ändring av lag nr CX av år 2003 om registreringsavgift (a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény módosításáról rendelkező 2004. évi XII. törvény), vilken trädde i kraft den 14 maj 2004. De nya taxorna skulle nämligen tillämpas när bevis för betalning av nämnda avgift hade utfärdats efter det att lag nr XII av år 2004 hade trätt i kraft.

18 Ákos Nádasi väckte talan vid den nationella domstolen i syfte att utverka domstolsprövning av beslut nr 8074/2004.

19 Det är mot denna bakgrund som Hajdú-Bihar Megyei Bíróság beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Får medlemsstaterna enligt artikel 90 första stycket EG behålla en skatt på begagnade bilar från andra medlemsstater, när skatten beräknas utan någon som helst hänsyn till bilarnas värde och när den uteslutande fastställs på grundval av bilarnas tekniska egenskaper (motortyp, cylindervolym) och deras indelning i miljöklass?

2) Om den första frågan besvaras jakande, är lag nr CX från år 2003 om registreringsavgift, som är tillämplig i detta mål, förenlig med artikel 90 första stycket EG vad beträffar importerade begagnade bilar, även med beaktande av att registreringsavgift inte skall betalas för fordon som tagits i bruk i Ungern innan lagen trädde i kraft?”

Mål C-333/05

20 Ilona Németh köpte en begagnad personbil i Tyskland och inledde den 28 december 2004 ett förfarande vid Kecskeméti Fővármivatal (tullstyrelsen i Kecskemét) om fastställande av den registreringsavgift hon skulle erlägga. I enlighet med förordning KÖHÉM nr 6/1990, som utfärdats av ministeriet för transport-, kommunikations- och byggnadsfrågor, beslutade Bács-Kiskun Megyei Közlekedési Felügyelet (trafikinspektionen i länet Bács-Kiskun) att fordonet skulle klassificeras i miljöklas. 7.

21 Med beaktande av fordonets tekniska egenskaper liksom dess miljöegenskaper fastställde Kecskeméti Fővármhivatal registreringsavgiften till ett belopp på 390 000 HUF.

22 Ilona Németh begärde omprövning av nämnda beslut, vilket fastställdes av Vám- és Pénzügyiőrség Dél-Alföldi Regionális Parancsnoksága i dess egenskap av administrativt överprövningsorgan.

23 Ilona Németh väckte då talan vid den nationella domstolen mot nämnda fastställelsebeslut. Hon gjorde därvid gällande att lagen om registreringsavgift strider mot gemenskapsrätten. Nämnda avgift utgör nämligen enligt Ilona Németh en tull på import som i denna egenskap är förbjuden i Europeiska gemenskapen enligt artiklarna 23 EG och 25 EG. Om denna avgift inte utgjorde en tull eller en avgift med motsvarande verkan skulle den likväl kunna anses som en sådan avgift som strider mot artiklarna 90 EG–93 EG eller som en sådan omsättningsskatt som är förbjuden enligt artikel 33 i sjätte direktivet och som därför inte får tillämpas.

24 Det är mot denna bakgrund som Bács-Kiskun Megyei Bíróság beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Kan en sådan nationell avgift som den ungerska registreringsavgiften anses utgöra en tull eller en avgift med motsvarande verkan?

2) Om den första frågan besvaras nekande, kan då en sådan nationell avgift som den ungerska registreringsavgiften — som ovillkorligen skall betalas innan en

personbil kan registreras och tas i bruk — anses utgöra en avgift, av vilket slag den än är, som tas ut vid import?

- 3) Om den andra frågan besvaras nekande, är en sådan nationell avgift som den ungerska registreringsavgiften förenlig med kraven i artikel 90 EG eller i artikel 33 i [sjätte] direktiv[et] ..., eller innebär denna avgift ett åsidosättande av det gemensamma systemet för mervärdesskatt?

- 4) Är en sådan nationell avgift som den ungerska registreringsavgiften förenlig med den nu gällande gemenskapsrättens krav med hänsyn till att registreringsavgiften för nya och begagnade personbilar — utan hänsyn till bilarnas miljöklassificering — tas ut med ett lika högt belopp, som inte på något sätt återspeglar den faktiska värdeminskningen på begagnade bilar, och som är helt oberoende av under hur lång tid bilen (lagligen) har varit i trafik?”

Förfarandet vid domstolen

²⁵ Domstolen har i enlighet med artikel 104.4 andra meningen i rättegångsreglerna, efter att ha hört generaladvokaten, beslutat att avgöra mål C-333/05 utan muntlig förhandling.

²⁶ På grund av sambandet mellan de två målen C-290/05 och C-333/05 skall de i enlighet med artikel 43 i rättegångsreglerna förenas vad gäller domen.

Huruvida begäran om förhandsavgörande kan tas upp till sakprövning*Mål C-290/05*

- 27 Den ungerska regeringen anser att begäran om förhandsavgörande inte kan tas upp till sakprövning. Den har gjort gällande att den nationella domstolen har att ta ställning till huruvida sökanden i målet vid den nationella domstolen var skyldig att betala registreringsavgiften enligt den nya taxan. Detta är till sin natur en fråga som rör nationell rätt. Det framgår inte av beslutet om hänskjutande varför den begärda tolkningen av gemenskapsrätten skulle ha betydelse för utgången av tvisten. De frågor som ställts är hypotetiska. Den ungerska regeringen har vidare gjort gällande att begäran om förhandsavgörande inte innehåller en tillräckligt detaljerad redogörelse för den nationella lagstiftning som är tillämplig i målet.
- 28 Det skall härvid erinras om att förfarandet enligt artikel 234 EG grundar sig på en tydlig funktionsfördelning mellan de nationella domstolarna och EG-domstolen. Det ankommer uteslutande på den nationella domstol vid vilken tvisten anhängiggjorts och som har ansvaret för det rättsliga avgörandet att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i varje enskilt mål bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till domstolen. Domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts av den nationella domstolen avser tolkningen av gemenskapsrätten (se, bland annat, dom av den 11 juli 2006 i mål C-13/05, Chacón Navas, REG 2006, s. I-6467, punkt 32 och där angiven rättspraxis).
- 29 Domstolen har likväl påpekat att det i undantagsfall ankommer på den att — för att pröva sin egen behörighet — undersöka de omständigheter som har föranlett den nationella domstolen att begära ett förhandsavgörande. Domstolen har möjlighet att underlåta att besvara en tolkningsfråga från en nationell domstol endast när det är uppenbart att den begärda tolkningen av gemenskapsrätten inte har något samband

med omständigheterna eller föremålet för talan i målet vid den nationella domstolen, när frågan är hypotetisk eller när domstolen inte har tillgång till de uppgifter om omständigheterna i målet och om relevant nationell rätt som krävs för att den skall kunna ge ett användbart svar på de frågor som har ställts till den (domen i det ovannämnda målet Chacón Navas, punkt 33 och där angiven rättspraxis).

- 30 Det krävs att den nationella domstolen klargör den faktiska och rättsliga bakgrunden till de frågor som ställs, eller att den åtminstone förklarar de faktiska omständigheter som ligger till grund för dessa frågor, eftersom det är nödvändigt att komma fram till en tolkning av gemenskapsrätten som är användbar för den nationella domstolen (se dom av den 11 september 2003 i mål C-207/01, Altair Chimica, REG 2003, s. I-8875, punkt 24, och av den 12 april 2005 i mål C-145/03, Keller, REG 2005, s. I-2529, punkt 29).
- 31 Det kan i förevarande mål konstateras att domstolen har tillgång till tillräckligt med uppgifter för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts utan att det är nödvändigt att inhämta mer detaljerade upplysningar om den nationella lagstiftning som är tillämplig i förevarande mål.
- 32 Vad gäller skälen till att frågorna ställts har den nationella domstolen angett att gemenskapsrätten skall tillämpas ex officio när det gäller begagnade bilar som importerats, trots att Ákos Nádasdi inte har hävdats att lagen om registreringsavgift strider mot de gemenskapsrättsliga bestämmelserna. Av denna förklaring framgår att den nationella domstolen avser att pröva lagenligheten av beslut nr 8074/2004, som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, mot bakgrund av gemenskapsrätten. Det kan således inte med framgång göras gällande att de ställda frågorna är hypotetiska.
- 33 Begäran om förhandsavgörande kan således tas upp till sakprövning.

Mål C-333/05

- 34 Den ungerska regeringen har ifrågasatt huruvida den andra, den tredje och den fjärde frågan kan tas upp till sakprövning och har därvid gjort gällande att den nationella domstolen inte har angett de faktiska och rättsliga omständigheter som ligger till grund för att den anser det vara nödvändigt att hänskjuta dessa frågor till domstolen.
- 35 Den nationella domstolen har emellertid uppgett att den kan bifalla den talan som väckts av sökanden i målet vid nämnda domstol om EG-domstolen besvarar de frågor som uppkommit där jakande, men att den i motsatt fall kommer att ogilla denna talan.
- 36 Det saknas därför grund för den ungerska regeringens tvivel, och begäran om förhandsavgörande kan således tas upp till sakprövning.

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första och den andra frågan i mål C-333/05

- 37 Den nationella domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida en sådan avgift som den som införts enligt lagen om registreringsavgift utgör en tull på import eller en avgift med motsvarande verkan i den mening som avses i artiklarna 23 EG och 25 EG. Den andra frågan skall tolkas så, att den nationella domstolen därigenom söker få klarhet i huruvida denna avgift är en tull på import som är förbjuden enligt nämnda bestämmelser. Den andra frågan rör följaktligen samma spörsmål som den första frågan. En importavgift hör nämligen till kategorin avgifter med motsvarande verkan i den mening som avses i nämnda bestämmelser.

- 38 En sådan avgift som registreringsavgiften är inte en tull i egentlig mening.
- 39 Vad gäller frågan huruvida den skall anses som en avgift med motsvarande verkan framgår det av fast rättspraxis att en påлага, oavsett dess beteckning och tillämpningssätt, som ensidigt läggs på varor på grund av att de passerar gränsen och som inte är en tull i egentlig mening, utgör en avgift med motsvarande verkan i den mening som avses i artiklarna 23 EG och 25 EG (se, bland annat, dom av den 17 juli 1997 i mål C-90/94, Haahr Petroleum, REG 1997, s. I-4085, punkt 20, och av den 2 april 1998 i mål C-213/96, Outokumpu, REG 1998, s. I-1777, punkt 20).
- 40 En sådan avgift som den som införts genom lagen om registreringsavgift tas inte ut på grund av att en personbil passerar gränsen till den medlemsstat som tar ut avgiften utan när personbilen registreras på denna stats territorium i syfte att där tas i bruk.
- 41 En sådan avgift ingår i ett allmänt system för interna skatter och avgifter på varor och skall därför bedömas mot bakgrund av artikel 90 EG.
- 42 Den första och den andra frågan i mål C-333/05 skall följaktligen besvaras så, att en sådan avgift som den som införts genom lagen om registreringsavgift, som inte läggs på personbilar på grund av att de passerar gränsen, utgör inte en tull på import eller en avgift med motsvarande verkan i den mening som avses i artiklarna 23 EG och 25 EG.

Frågorna i mål C-290/05 och den tredje frågans första del samt den fjärde frågan i mål C-333/05

- 43 De nationella domstolarna har ställt dessa frågor för att få klarhet i huruvida artikel 90 första stycket EG skall tolkas så, att den utgör hinder för en sådan avgift som den som införts genom lagen om registreringsavgift.
- 44 De har i detta avseende uppgett att denna avgift inte skall tas ut beträffande bilar som tagits i bruk i Ungern innan nämnda lag trädde i kraft (den andra frågan i mål C-290/05), att det belopp med vilket avgiften tas ut är helt oberoende av fordonens värde, eftersom det fastställs uteslutande utifrån deras tekniska egenskaper (motortyp, cylindervolym) liksom utifrån deras miljöklassificering (den första frågan i mål C-290/05), och att detta belopp inte på något vis återspeglar den faktiska värdeminskningen på begagnade fordon och är helt oberoende av under hur lång tid fordonet har varit i trafik (den fjärde frågan i mål C-333/05).
- 45 Som domstolen redan har slagit fast utgör artikel 90 EG ett komplement i fördragets system till bestämmelserna om avskaffande av tullar och avgifter med motsvarande verkan. Bestämmelsen har till syfte att säkerställa den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna på normala konkurrensvillkor, genom att varje form av skydd som kan följa av att diskriminerande interna skatter tillämpas på varor med ursprung i andra medlemsstater avskaffas (dom av den 15 juni 2006 i de förenade målen C-393/04 och C-41/05, *Air Liquide Industries Belgium*, REG 2006, s. I-5293, punkt 55 och där angiven rättspraxis).
- 46 Domstolen har när det gäller beskattning av begagnade bilar som importerats även slagit fast att syftet med artikel 90 EG är att säkerställa att den interna beskattningen från konkurrenssynpunkt blir helt neutral mellan varor som redan finns på den nationella marknaden och varor som importeras (se dom av den 29 april 2004 i mål C-387/01, *Weigel*, REG 2004, s. I-4981, punkt 66 och där angiven rättspraxis).

- 47 Enligt fast rättspraxis är det oförenligt med artikel 90 första stycket EG att en importerad vara beläggs med skatter eller avgifter, vilka fastställs enligt andra beräkningsmetoder och regler än vad som gäller för en liknande inhemsk vara, om detta leder till en högre skatt eller avgift för den vara som importerats, även om denna skillnad endast uppstår i vissa fall (se domen i det ovan nämnda målet Weigel, punkt 67 och där angiven rättspraxis). Även om villkoren för en sådan direkt diskriminering inte är uppfyllda kan en skatt eller avgift innebära indirekt diskriminering på grund av dess verkningar.
- 48 För att säkerställa att den interna beskattningen från konkurrenssynpunkt blir helt neutral mellan begagnade bilar som redan finns på den nationella marknaden och liknande fordon som importeras skall verkningarna av den registreringsavgift som påförs begagnade fordon som för första gången förs in i Ungern från en annan medlemsstat jämföras med verkningarna av det resterande avgiftsbelopp som belastar värdet på liknande begagnade fordon som är registrerade i Ungern och som således redan har belagts med nämnda avgift.
- 49 En jämförelse med begagnade fordon som tagits i bruk i Ungern innan lagen om registreringsavgift trädde i kraft skulle inte vara relevant. Syftet med artikel 90 EG är inte att hindra en medlemsstat från att införa nya skatter eller att förändra skattesatsen eller beräkningsgrunden för befintliga skatter.
- 50 Av det ovanstående följer att den omständigheten, till vilken den ungerska regeringen har hänvisat, att det förekommer begagnade fordon som tidigare registrerats i Ungern och vilkas marknadsvärde inbegriper konsumtionsskattens resterande belopp inte heller är relevant.
- 51 Vad gäller de kriterier som kan användas vid fastställelsen av en skatt eller avgift skall det erinras om att gällande gemenskapsrätt inte begränsar medlemsstaternas frihet att upprätta ett differentierat avgiftssystem för vissa varor enligt objektiva

kriterier, såsom de råvaror och produktionsmetoder som har använts, även om det är fråga om liknande varor i den mening som avses i artikel 90 första stycket EG. Sådana olika beräkningsmetoder är emellertid förenliga med gemenskapsrätten enbart om de tjänar mål vilka, även de, är förenliga med fördragets och sekundärrättens krav och om formerna för dem är av den arten att all direkt eller indirekt diskriminering av import från andra medlemsstater eller skydd av konkurrerande inhemska varor undviks (domen i det ovannämnda målet Outokumpu, punkt 30).

- 52 Inom ramen för ett system för registreringsavgift utgör sådana kriterier som motortyp, cylindervolym och miljöklassificering objektiva kriterier. De kan således tillämpas inom ett sådant system. Däremot krävs det inte att avgiftens storlek skall ha ett samband med fordonets pris.
- 53 En registreringsavgift får emellertid inte vara högre för varor med ursprung i andra medlemsstater än för liknande inhemska varor.
- 54 Ett nytt fordon för vilket registreringsavgift betalats i Ungern förlorar med tiden en del av sitt marknadsvärde. I samma takt som denna värdeminskning sker sjunker även registreringsavgiftens del i fordonets restvärde. Detta begagnade fordon kan endast säljas till ett pris som motsvarar en viss andel av dess ursprungsvärde, inbegripet den resterande andelen av registreringsavgiften.
- 55 Det framgår av de handlingar som de nationella domstolarna ingett till domstolen att ett fordon som är identiskt i fråga om modell, årsmodell, körsträcka och andra identiska egenskaper och som köpts begagnat i en annan medlemsstat och

registrerats i Ungern likväl kommer att beläggas med 100 procent av den registreringsavgift som gäller för ett fordon i denna kategori. Nämda avgift är följaktligen högre för importerade begagnade fordon än för liknande begagnade fordon som redan är registrerade i Ungern och som beläggs med denna avgift.

56 Trots att målsättningen och grunden för registreringsavgiften är miljörelaterade och saknar samband med fordonets marknadsvärde, innebär artikel 90 första stycket EG ett krav på att värdeminskningen hos de begagnade fordon som beläggs med nämnda avgift beaktas. Registreringsavgiften kännetecknas nämligen av att den uttas endast en gång, då fordonet registreras för första gången i syfte att tas i bruk i den berörda medlemsstaten och av att den sålunda ingår i fordonets marknadsvärde.

57 Av det ovan anförda följer att de frågor som ställts i mål C-290/05 och den tredje frågans första del samt den fjärde frågan i mål C-333/05 skall besvaras på följande sätt. Artikel 90 första stycket EG skall tolkas så, att den utgör hinder för en sådan avgift som den som införts genom lagen om registreringsavgift om

- den uttas på begagnade fordon när de för första gången tas i bruk på en medlemsstats territorium, och

- om dess belopp, som uteslutande fastställs utifrån fordonens tekniska egenskaper (motortyp, cylindervolym) och deras miljöklassificering, beräknas utan hänsyn till fordonens värdeminskning, och detta får till följd att den avgift som uttas på begagnade fordon från andra medlemsstater är högre än det avgiftsbelopp som ingår i restvärdet på liknande begagnade fordon som redan har registrerats i importmedlemsstaten.

En jämförelse med begagnade fordon som tagits i bruk i den berörda medlemsstaten innan denna avgift infördes saknar relevans.

Den tredje frågans andra del i mål C-333/05

58 Den registreringsavgift som är i fråga i målet vid den nationella domstolen utgör inte en omsättningsskatt i den mening som avses i artikel 33 i sjätte direktivet. Den beräknas nämligen inte på grundval av omsättningen. Den leder inte heller till gränsformaliteter i handeln medlemsstater emellan.

59 En sådan avgift är följaktligen inte otillåten enligt artikel 33 i sjätte direktivet.

60 Den tredje frågans andra del skall således besvaras så, att artikel 33 i sjätte direktivet inte utgör hinder för en sådan avgift som den som införs genom lagen om registreringsavgift, som inte beräknas på grundval av omsättningen och som inte leder till gränsformaliteter i handeln medlemsstater emellan.

Huruvida rättsverkningarna av förevarande dom skall begränsas i tiden

61 För det fall domstolen skulle slå fast att en sådan avgift som den som införts genom lagen om registreringsavgift är oförenlig med artikel 90 första stycket EG begärde den ungerska regeringen vid förhandlingen i mål C-290/05 att domstolen skall begränsa domens rättsverkningar i tiden. Den polska regeringen har i det skriftliga yttrande som ingetts till domstolen gjort en liknande hemställan.

- 62 Av fast rättspraxis framgår att den tolkning som domstolen gör, vid utövandet av den behörighet som den har enligt artikel 234 EG, av en gemenskapsrättslig bestämmelse klargör och preciserar i erforderlig utsträckning innebörden och räckvidden av denna bestämmelse, såsom den skall eller skulle ha tolkats och tillämpats från och med sitt ikraftträdande. Den på detta sätt tolkade regeln kan och skall följaktligen tillämpas av den nationella domstolen även på rättsförhållanden som har uppstått och grundats före den dom som meddelas avseende begäran om tolkning, om de omständigheter som gör det möjligt att inför de behöriga domstolarna föra en tvist angående tillämpningen av nämnda regel i övrigt har uppfyllts (se, bland annat, dom av den 2 februari 1988 i mål 24/86, Blaizot, REG 1988, s. 379, punkt 27, svensk specialutgåva, volym 4, s. 335, av den 15 december 1995 i mål C-415/93, Bosman, REG 1995, s. I-4921, punkt 141, och av den 10 januari 2006 i mål C-402/03, Skov och Bilka, REG 2006, s. I-199, punkt 50).
- 63 Domstolen kan endast i undantagsfall, med tillämpning av en i gemenskapens rättsordning ingående allmän rättssäkerhetsprincip se sig nödsakad att begränsa de berördas möjlighet att åberopa den tolkade bestämmelsen i syfte att ifrågasätta dessa rättsförhållanden. För att en sådan begränsning skall kunna komma i fråga skall två kriterier vara uppfyllda, nämligen att de berörda handlat i god tro och att det föreligger en risk för allvarliga störningar (se, bland annat, dom av den 28 september 1994 i mål C-57/93, Vroege, REG 1994, s. I-4541, punkt 21, och av den 12 oktober 2000 i mål C-372/98, Cooke, REG 2000, s. I-8683, punkt 42, samt domen i det ovannämnda målet Skov och Bilka, punkt 51).
- 64 Med avseende på risken för allvarliga störningar framlade den ungerska regeringen vid förhandlingen sifferuppgifter för perioden mellan den 1 maj 2004, då Republiken Ungern anslöt sig till Europeiska unionen, och den 31 december 2005, det vill säga en period på 20 månader. Under denna period fördes 81 612 begagnade fordon in på Republiken Ungerns territorium från andra medlemsstater. Den ungerska regeringen har beräknat att de sammanlagda intäkterna av den registreringsavgift som uttagits på dessa fordon uppgår till cirka 116 miljoner euro. Den ungerska regeringen har medgett att återbetalning inte skall ske av hela detta belopp utan endast av den andel av avgiften som tagits ut med ett för högt belopp med hänsyn till fordonens värdeminskning.

- 65 Den ungerska regeringen har emellertid framhållit att den administrativa kostnaden för den prövning som i varje enskilt fall är nödvändig för att återbetalning skall kunna ske, antagligen skulle vara högre än det sammanlagda belopp som skall återbetalas. Vidare har denna regering betonat att identifieringen av samtliga personer som kan ha rätt till återbetalning är förenad med betydande svårigheter.
- 66 Det framkom vid förhandlingen att en tabell för nedsättning av registreringsavgiften infördes den 1 januari 2006, enligt vilken nedsättningen fastställs med hänsyn till hur många månader som förflutit sedan fordonet för första gången togs i bruk fram till dess att det administrativa förfarandet för betalning av nämnda avgift inleddes.
- 67 Under dessa omständigheter kan prövningen av huruvida det i förevarande fall föreligger en risk för allvarliga störningar begränsas till att avse perioden den 1 maj 2004–31 december 2005.
- 68 Det belopp som skall återbetalas är inte så högt att återbetalningen i sig skulle innebära en risk för allvarliga ekonomiska återverkningar som kan motivera en begränsning av domens rättsverkningar i tiden.
- 69 Vad gäller den administrativa kostnaden, är medlemsstaterna enligt gemenskapsrätten endast skyldiga att i enlighet med den nationella lagstiftningen återbetala det överskjutande beloppet, förutsatt att likvärdighetsprincipen och effektivitetsprincipen iakttas (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 15 september 1998 i mål C-231/96, Edis, REG 1998, s. I-4951, punkterna 19, 20 och 34, och av den 17 juni 2004 i mål C-30/02, Recheio — Cash & Carry, REG 2004, s. I-6051, punkterna 17, 18 och 20).

- 70 Domstolen konstaterar följaktligen att det andra kriteriet som nämnts i punkt 63 ovan och som rör risken för allvarliga störningar inte är uppfyllt.
- 71 Under dessa omständigheter är det inte nödvändigt att pröva huruvida de berörda handlat i god tro.
- 72 Förevarande doms rättsverkningar i tiden skall följaktligen inte begränsas.

Rättegångskostnader

- 73 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttranden till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

- 1) En sådan avgift som den som införts i Ungern genom lag nr CX av år 2003 om registreringsavgift (a regisztrációs adóról szóló 2003. évi CX. törvény), som inte läggs på personbilar på grund av att de passerar gränsen, utgör inte en tull på import eller en avgift med motsvarande verkan i den mening som avses i artiklarna 23 EG och 25 EG.**

- 2) Artikel 90 första stycket EG skall tolkas så, att den utgör hinder för en sådan avgift som den som införts genom lagen om registreringsavgift om
- den uttas på begagnade fordon när de för första gången tas i bruk på en medlemsstats territorium, och
 - om dess belopp, som uteslutande fastställs utifrån fordonens tekniska egenskaper (motortyp, cylindervolym) och deras miljöklassificering, beräknas utan hänsyn till fordonens värdeminskning, och detta får till följd att den avgift som uttas på begagnade fordon från andra medlemsstater är högre än det avgiftsbelopp som ingår i restvärdet på liknande begagnade fordon som redan har registrerats i importmedlemsstaten.
- 3) Artikel 33 i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättnings-skatter — Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund utgör inte hinder för en sådan avgift som den som införts genom lagen om registreringsavgift, som inte beräknas på grundval av omsättningen och som inte leder till gränsformaliteter i handeln medlemsstater emellan.

Underskrifter